

Конспект уроку № 194

Українці в Шотландії: розмова з Олексою Курилюком

Link to audio: ukrainianlessons.com/episode194

Вступ

Привіт! Це Анна і ще один епізод подкасту «Уроки української» — подкасту для всіх, хто вивчає і любить українську мову.

Сьогодні на вас чекає наступне інтерв'ю нашої нової серії «Українці **за кордоном**». Цього разу ми їдемо в **Шотландію**!

Ця розмова буде особлива і трошки інша, ніж **попередні** дві. Тому що наш гість сьогодні **належить** до другого **покоління** українців, тобто він **народився** і **виріс** не в Україні, а вже в Шотландії і, до того ж, він сам вивчив українську мову, вже в **дорослому віці**.

Тому **вітайте** Олексу або Алекса Курилюка з Шотландії! Готові?

за кордоном — abroad
Шотландія — Scotland
попередній — preceding, previous
належати — to belong
покоління — generation
народитися — to be born
вирости — to grow, to grow up
дорослий — adult (*adjective*)
вік — age
вітати — to welcome, to greet

Інтерв'ю

Анна: Сьогодні ми вітаємо на подкасті гостя з Шотландії. Його звали Олекса Курилюк, і його батько був українцем, а Олекса народився і виріс в Шотландії. Там він **бере** активну **участь у розвитку** української **спільноти** і навіть викладає українську мову для **початківців**. Добрий день, Олексо!

Олекса: Добрий день, Анно! Привіт!

Анна: Дуже рада вітати вас на подкасті, розкажіть, будь ласка, трошки більше про себе. Де ви живете в Шотландії?

брати участь — to take part
розвиток — development, growth
спільнота — community
початківець — beginner

Конспект уроку №194
Українці в Шотландії: розмова з Олексою Курилюком

Олекса: Мене звати Олекса Курилюк. Я зараз живу в Шотландії, в місті **Единбург**. Це є **столиця** Шотландії і це є чудове старовинне місто.

Единбург — Edinburgh
столиця — capital

Анна: Ага, а що ви робите зараз, чим ви займаєтесь?

Олекса: Я працюю вчителем **середньої школи**, я викладаю бухгалтерію, адміністрацію, бізнес і економіку.

середня школа — secondary school,
middle school

Анна: І також, я знаю, ви викладаєте зараз українську мову?

Олекса: Так, але я студент української мови ціле життя, і я знаю, це **проблемно**, знаєте, в нас в Шотландії... Мій батько — українець, мама — шотландка, і вдома ми не говорили по-українському. І коли я ріс, я поїхав до Англії, і там є людей, вони мають... тато — українець, мама — українка, і багато говорять **по-українськи**. Я вирішив, що сам буду вчитися **по-українському**, і я знаю, це є проблема. Хто має, може, одного із батьків українця, з України, і другого з другої країни.

проблемно — problematic

по-українськи = **по-українському** —
in Ukrainian

Анна: Так, я розумію. Тому ви самі почали вивчати українську.

Олекса: Так, це значить, що я знаю, це проблема для наших людей — другого покоління, третього покоління тут, в Шотландії, бо вони мають отаку проблему, що я мав. Я хочу дуже допомагати, і вони будуть трошки говорити по-українськи. Ви знаєте, бо... вони тут, знаєте, до України, відвідують родину там.

Але це є проблема, бо маєте текст по-українськи, маєте такий через інтернет, але тільки **мусить** говорити один до одного. І я цю проблему дуже знаю.

мусити — must, to have to

Чому тепер я маю такий клас: хто хоче починати?

Ми маємо тут, в Шотландії, багато з України людей тут, і їм легко, вони там народилися, знаєте... А в Англії люди мають батька українця, маму українку, вони легко говорять, бо це була перша мова вдома, а в Шотландії цього не було.

Анна: Так.

Олекса: Я не знаю **причину**, але дуже багато чоловіків до Шотландії їхало, а вони, знаєте... моя мама шотландка і італійка, і все. Тут не було багато українців.

причина — reason

Анна: Так, я розумію, так. Тобто навіть говорять mother tongue, так, тобто що через маму **передається** мова.

передаватися — to be passed

Олекса: А ви знаєте, вдома мама шотландка, тато українець, як ми будемо говорити? Тільки англійською. Так ми росли, але моє **походження** з України, і я **мушу** говорити трошки **по-українськи**. Я думаю, багато українців живе в Америці, Канаді, і що... ми маємо

походження — origin

право тут, в Шотландії, це було по-іншому...

Анна: А розкажіть трошки про свого батька? Коли він переїхав в Шотландію і чому?

Олекса: Він був в **таборі** в Римі, в Італії після **Другої світової війни**. Там було багато українців, багато було. А вони були там два роки після війни, це були 47-48 роки. Вони не хотіли додому, бо вони, я не знаю слова, бо вони не хотіли додому, бо є родина, але вони знають, що буде там чекати на них.

Але вони мали **щастя**, може, я не знаю, бо **Британська держава запросила** українців працювати тут на **фермах**, ви знаєте. І мій тато разом з багатьма людьми з України переїхав до Англії, до Шотландії. Я не знаю, що сталося точно. Може, тато поїхав у Ліверпуль, а з Ліверпуля до Шотландії. А вони працювали на фермах, розпочали українсько-шотландську громаду.

Анна: Ага. І наскільки зараз ця спільнота українців в Шотландії активна? Чи є якісь організації, події?

Олекса: Є, є, але, може, не є активна тепер. Тепер ми маємо таку **катастрофу** в світі, знаєте. Але, я скажу, перед катастрофою, знаєте, першого покоління є, може, дві-три людини. Вони... іде зараз до 100 років.

Анна: Сто років, угу.

Олекса: Може, три. Ми маємо з мого покоління більше, більше, але ми тут, ми всі тут народилися в Шотландії, але є таке третє покоління. Коли Україна стала **незалежною**, нова **хвиля**. А я думаю, в Шотландії тепер, може, не знаю, триста людей, може, більше. Маєте українське покоління. Вони живуть в місті Единбурзі, Глазго, Галашильс, Данді.

В Единбурзі тепер ми ще маємо клуб, українську **католицьку церкву**, ми маємо **генерального консула** тут — це є з України. Ми маємо **каплицю**, це не в Единбурзі, але недалеко. Був другий клуб, був церковний дім, тепер ми не маємо. А тепер нема людей, знаєте, але в Единбурзі і Глазго є **відділ Союз українців у Великій Британії**. Це є наша організація.

Анна: І також я бачила вашу **розсилку** з вашої спільноти і уроки української, так, вони досить активні, я бачу, багато людей приходять на них. А чи були ви в Україні?

Олекса: О, так, багато разів.

Анна: Так, які у вас найцікавіші **спогади** про Україну?

Олекса: Львів — це одне з моїх улюблених міст світу. Я люблю атмосферу Старого міста. Ви знаєте, там є така атмосфера,

право — right

табір — camp

Друга світова війна — World War II

щастя — happiness, luck

Британська держава — British state

запросити — to invite

ферма — farm

катастрофа — catastrophe, disaster

незалежний — independent

хвиля — wave

католицький — Catholic

церква — church

генеральний консул — consul general

каплиця — chapel

відділ — department

Союз українців у Великій Британії —

Association of Ukrainians in Great Britain

розсилка — newsletter

спогад — memory, recollection

Конспект уроку №194
Українці в Шотландії: розмова з Олексою Курилюком

чудова.

Анна: Так.

Олекса: Кафе, ресторани, бари **довкола площі Ринок**. Також я був багато в селі, і також подобається там зустріти родину, і мав **запрошення** подивитися на **весілля**.

довкола — around
площа Ринок — Market square
запрошення — invitation
весілля — wedding

Анна: Ага.

Олекса: Може, три рази був, може, три-чотири рази був на весіллі в селі.

Анна: Ого! Я теж, я навіть не була три рази на весіллі в селі.

Олекса: А таке не один день, може, чотири, два.

Анна: Ага.

Олекса: Мені теж подобається подорожувати **поїздом** з Києва до Львова. Ви знаєте, особливо літом з самого ранку поїзд приїжджає до Львова через такий, ви думаєте, це є точно Україна.

поїзд — train

Також я подорожував **поміж** селами в Карпатах.

поміж — between

Дуже люблю українську їжу, дуже люблю співати українські пісні. До церкви іду. Українська мова — це є чудова мова.

Анна: І як часто вам **виходить спілкуватися** українською? Чи ваші діти вивчають українську?

виходити — to manage (here)
спілкуватися — to communicate

Олекса: Моя **жінка** — українка.

жінка — 1) woman; 2) wife

Анна: Ааа, так.

Олекса: Це **значить**, вона така мама, ви знаєте, вона хоче, щоб вони говорили по-українськи. Так, так, вони говорять, але вони не мають нагоди практикувати, ви знаєте, вони не мають де. Де вони ідуть говорити по-українськи? Тільки вдома.

значити — to mean

Анна: Так, це дуже важко, коли немає **мотивації**, причини чому я маю говорити українською, тому, звичайно...

мотивація — motivation

Олекса: А вони, може, **мали на думці**, це є **варто**, знаєте, бо тепер, особливо ми маємо тепер таку техніку, фейсбук. Все по-англійськи.

мати на думці — to have in mind
варто — worth

Я думаю, ви знаєте, я був таким, як вони. Я був молодий, а коли я був десь старше, я знаю, я маю дві країни — Шотландію і Україну. Я думаю, я дуже маю щастя.

І це значить, я мушу, я не знаю по-українськи, але hold on —

тримайся, тримайся цієї традиції. Бо наші великі свята — Різдво, Новий рік, Пасху, Тараса Шевченка — ми маємо таки, **незалежність** України, танцювальну групу, ви знаєте, **хор**, ми співаємо багато в клубі і в церкві. Точно тепер ми маємо такі українські школи. Тепер онлайн, але ми маємо, ми маємо.

Анна: Так, дуже приємно чути, що так ви тримаєтесь за українську культуру в Шотландії. Невеличка спільнота, але, мені здається, ви дуже так атмосферно це все організовуєте, і завжди приємно мати спільноту своїх людей, правда, в будь-якій країні.

Олекса: Але ми мусимо, знаєте, перед незалежністю ми трималися української культури не в Україні, але в **діаспорі**, так, так. Діаспора тримає українські традиції, діаспора багато робить, багато робить. Перед незалежністю України, я знаю, ваше покоління всього багато робить, але ми багато робили перед такими **часами**, бо ми маємо таку групу, і **інститут** свій, і організацію. Тримайтеся, тримайтеся українських традицій і все.

Анна: Сто відсотків. Дуже дякую вам за історії. Я ніколи собі не **уявляла**, як там в Шотландії **відбувається** розвиток української культури. Тепер маю чітку картину, і вона мені дуже подобається. Дуже дякую вам, і я сподіваюся, Олексю, що я зможу одного разу завітати до вас на урок і познайомитися ближче з вашими студентами. Онлайн, в зумі, це можливо тепер. Дякую вам, дякую і всього найкращого.

Олекса: Дуже дякую, Анно. Всього найкращого!

триматися — to hold on, to stick
незалежність — independence
хор — choir

діаспора — diaspora

часи — times
інститут — institute

відсоток — percent
Сто відсотків! — I can't agree more.
уявляти — to imagine
відбуватися — to happen, to take place

10 корисних речень

Дуже **класно** чути, як Олекса сам вивчив українську мову і він розмовляє нею хоча не **ідеально**, але на дуже високому рівні. У конспекті уроку ми **записали** для вас його слова з невеличкими **виправленнями**, ми записали їх граматично правильно.

А зараз послухаймо ще раз кілька речень з нашої розмови детальніше.

1

Це чудове старовинне місто.

Единбург — це чудове **старовинне** місто. Старовинний — це як старий, але, можна сказати, в позитивному **значенні**. Ми говоримо так про **пам'ятки архітектури**, міста, країни.

класно — cool
ідеально — perfectly
записати — to write down
виправлення — correction

старовинний — old, ancient
значення — meaning
пам'ятка архітектури — landmark

Наприклад, старовинна церква, старовинні традиції — які були дуже-дуже давно.

Повторіть:

Це чудове старовинне місто.

2

Далі Олекса розповідав про свою професію.

Я викладаю **бухгалтерію, адміністрацію, бізнес і економіку**.

Він викладає в школі, тобто він викладач або вчитель. Він викладає бухгалтерію (ми пишемо «бухгалтерію», а говоримо говоримо «бугалтерію») — це accounting (бухгалтерія). Також він викладає адміністрацію, бізнес і економіку — саме так краще сказати — економіка — економіку. Повторіть:

Я викладаю бухгалтерію, адміністрацію, бізнес і економіку.

3

Далі він говорить про свою сім'ю.

Мій батько — українець, мама — шотландка, і вдома ми не говорили по-українському.

Його батько українець, а мама — шотландка. Пам'ятаємо, що **національності** часто **закінчуються** на -ець у **чоловічому роді**, і -ка в **жіночому**: шотландець — шотландка, англієць — англійка.

І вдома вони не говорили по-українському. Можна сказати «говорити по-українському», «говорити по-українськи» або «говорити українською» (без «по» тоді). Всі ці варіанти правильні.

Повторіть повне речення частинами:

Мій батько — українець, мама — шотландка, і вдома ми не говорили по-українському.

4

Далі Олекса каже:

Я мушу говорити трошки по-українськи.

Мабуть, Олекса хотів сказати, що його походження з України, і тому він мусить говорити трошки по-українськи.

Я мушу — це я повинен, але ще сильніше, ніж повинен. Тобто я **обов'язково** повинен, я мушу. Дієслово мусити має форми:

бухгалтерія — accounting, bookkeeping

адміністрація — administration, management

економіка — 1) economics; 2) economy

національність — nationality

закінчуватися — to end with

чоловічий рід — masculine gender

жіночий рід — feminine gender

обов'язково — necessarily, obligatorily

я мушу, ти мусиш, вона мусить, ми мусимо і так далі.

Повторіть ще раз:

Я мушу говорити трошки по-українськи.

5

Далі Олекса розповідав про свою любов до Львова:

Я люблю атмосферу Старого міста.

Старе місто — це так називають історичний центр Львова. Якщо ви бували у Львові, то ви знаєте, наскільки гарне і **унікальне** там Старе місто.

Олекса любить атмосферу Старого міста, тобто те, який там **настрій**, як там добре. Атмосфера міста.

Повторюйте за мною:

Я люблю атмосферу Старого міста.

6

Крім того, Олекса подорожував українськими селами. Він каже:

Може, три-чотири рази був на весіллі в селі.

Може, три-чотири рази він був на весіллі (весілля — wedding), на весіллі в селі.

Три-чотири рази (множина — рази), але п'ять, шість і так далі буде разів.

Повторіть ще раз:

Може, три-чотири рази був на весіллі в селі.

7

Крім того, Олекса, як і я, любить подорожувати поїздом в Україні. Він згадує:

Літом з самого ранку поїзд приїжджає до Львова.

Літом або **влітку** — це коли літо. Літом — це більш **розмовний** варіант слова влітку. Літом з самого ранку — тобто дуже **рано** — з самого ранку поїзд **приїжджає** до Львова.

Повторіть:

Літом з самого ранку поїзд приїжджає до Львова.

Старе місто — Old Town
унікальний — unique

настрій — mood

літом = **влітку** — in summer
розмовний — colloquial, conversational
рано — early
приїжджати — to come, to arrive

8

Олекса також розповідав про своїх дітей і українську мову.

Вони не мають нагоди практикувати.

Мати **нагоду** — це мати **можливість**. Це те саме. Його діти не мають нагоди (**родовий відмінок**, бо це **заперечення** — не мають чого? — нагоди або можливості) практикувати мову.

Повторіть:

Вони не мають нагоди практикувати.

нагода — opportunity, chance
можливість — possibility, opportunity, chance
родовий відмінок — genitive case
заперечення — negation

9

І наприкінці розмови я сказала, що:

Завжди приємно мати спільноту своїх людей.

Спільнота своїх людей — тут я використала **займенник** «свої» («свій»), свої люди — це люди, з якими у вас є щось спільне, зазвичай це люди одного походження, з одної країни чи просто люди зі **спільними** інтересами — це свої люди.

Повторіть:

Завжди приємно мати спільноту своїх людей.

займенник — pronoun

спільний — common

10

І потім я сказала, що:

Тепер я маю чітку картину.

Тепер я чудово уявляю, якою є спільнота українців у Шотландії, як там живуть українці. Раніше я зовсім нічого не знала про це, а зараз я маю **чітку картину** — тобто я точно уявляю собі це.

Повторіть:

Тепер я маю чітку картину.

чітка картина — clear picture

Список речень

1.	Це чудове старовинне місто.	This is a wonderful ancient city.
2.	Я викладаю бухгалтерію, адміністрацію, бізнес і економіку.	I teach accounting, administration, business, and economics.
3.	Мій батько — українець, мама — шотландка, і вдома ми не говорили по-українському.	My father is Ukrainian, my mother is Scottish, and we did not speak Ukrainian at home.
4.	Я мушу говорити трошки по-українськи.	I must speak a little Ukrainian.
5.	Я люблю атмосферу Старого міста.	I love the atmosphere of the Old Town.
6.	Можє, три-чотири разі був на весіллі в селі.	I was at a wedding in the village maybe three or four times.
7.	Літом з самого ранку поїзд приїжджає до Львова.	In summer, the train arrives in Lviv early in the morning.
8.	Вони не мають нагоди практикувати.	They have no opportunity to practice.
9.	Завжди приємно мати спільноту своїх людей.	It's always nice to have a community of your people.
10.	Тепер я маю чітку картину.	Now I have a clear picture.

Завершення

Сподіваюсь, вам подобається наша серія інтерв'ю з українцями по всьому світу. Наступного разу — ще одна **несподівана** країна. Десь на далекому півдні...

А повний транскрипт епізоду, тобто тексти всього, що ви зараз чуєте, переклад складних слів, списки речень та вправи для практики ви можете отримати як конспект уроку.

Щоб дізнатися більше про преміум-підписку на конспекти, переходьте за посиланням: ukrainianlessons.com/episode194.

Всього вам найкращого і гарного дня! На все добре!

несподіваний — unexpected, surprising

 Вправи

1

Опрацюйте таблицю:

Узгодження числівників з іменниками <i>Numeral / noun agreement</i>		
після числівників один, одна, одне	називний відмінок однини <i>nominative singular</i>	один чоловік одна жінка
після числівників два, три, чотири	називний відмінок множини <i>nominative plural</i>	двадцять три години чотири яблука
після числівників п'ять і більше	родовий відмінок множини <i>genitive plural</i>	сорок кружок п'ятдесят доларів

Запишіть іменник у правильному відмінку:

- два (правило) → _____
- один (день) → _____
- триста (солдат) → _____
- чотири (пляшка) → _____
- шістдесят (думка) → _____
- одна (людина) → _____
- сто три (завдання) → _____
- тисяча (дитина) → _____
- чотири (груша) → _____
- п'ятсот одне (життя) → _____

2

Опрацюйте таблицю:

Країна	Чоловічий рід	Жіночий рід	Множина
Україна	українець	українка	українці
США	американець	американка	американці
Канада	канадець	канадка	канадці
Японія	японець	японка	японці
Італія	італієць	італійка	італійці
Польща	поляк	полька	поляки
Чехія	чех	чешка	чехи
Німеччина	німець	німкеня	німці
Туреччина	турок	туркеня	турки
Греція	грек	грекinya	греки
Франція	француз	французка	французи
Білорусь	білорус	білоруска	білоруси
Швеція	швед	шведка	шведи
Фінляндія	фін	фінка	фіни
Грузія	грузин	грузинка	грузини
Росія	росіянин	росіянка	росіяни

Хто за національністю ці люди?

ЗРАЗОК: Брати Кличко — українські боксери. Вони українці.

1. Альбрехт Дюрер — німецький художник доби Відродження. Він _____.
2. Гомер — легендарний давньогрецький поет. Він _____.
3. За походженням Марія Склодовська-Кюрі — _____,
бо вона народилася і виросла у Варшаві.
4. Астрід Ліндгрен — це шведська дитяча письменниця. Вона _____.
5. Клод Дебюссі — це французький композитор і піаніст. Він _____.
6. Іван Миколайчук — український кіноактор і кінорежисер. Він _____.
7. Серена Вільямс — професійна тенісистка з США. Вона _____.
8. Софі Лорен — італійська акторка. Вона _____.

3

Опрацюйте таблицю:

МУСИТИ <i>to have to, must</i>			
я	м́ушу	ми	м́усимо
ти	м́ушиш	ви	м́усите
він / вона / воно	м́усить	вони	м́усять

Вставте дієслово «мусити» у формі теперішнього часу:

1. Моя мама _____ вчити англійську,
щоб отримати кращу роботу.
2. Ми _____ відвідати Старе місто у Львові.

Конспект уроку №194
Українці в Шотландії: розмова з Олексою Курилюком

3. Наші друзі _____ практикувати китайську мову.
4. Я _____ приїхати до тебе.
5. Ви не _____ викладати економіку.
6. Ти _____ побувати на українському весіллі.

4

Перекладіть українською мовою:

1. The bus arrives in Kyiv in the evening.

2. I have a wonderful opportunity to practice my Turkish.

3. The Old Town in Lviv is an ancient place.

4. I have never been to a Ukrainian wedding. I must go to one in the future.

5. Three hundred students speak Ukrainian on a high level. Now I have a clear picture.

Відповіді на вправи

1

1. правила	6. людина
2. день	7. завдання
3. солдатів	8. дітей
4. пляшки	9. груші
5. думок	10. життя

2

1. німець	5. француз
2. грек	6. українець
3. полька	7. американка
4. шведка	8. італійка

3

1. мусить	4. мушу
2. мусимо	5. мусите
3. мусять	6. мусиш

4

1. Автобус прибуває (приїжджає) в Київ (до Києва) увечері.
2. Я маю чудову (дивовижну) нагоду (можливість) практикувати (попрактикувати) свою турецьку (мову).
3. Старе місто у Львові — (це) старовинне місце.
4. Я ніколи не був (була) на українському весіллі. Я мушу (повинен / повинна, маю) відвідати його (піти на нього) у майбутньому.
5. Триста студентів говорять / говорить (спілкуються / спілкується) українською на високому рівні. Тепер я маю чітку картину.

